

Een slordig SCP-rapport?

ESB van 28 juli jl. bevat onder andere een beschouwing van drs. E. R. de Regt over een in mei 1982 verschenen studie van het Sociaal en Cultureel Planbureau, waarin gevolgen worden berekend van een algemene arbeidsduurverkorting met tien procent. Zijn eindoordeel — „een nuttig, enigszins slordig rapport dat in de media verkeerd is geïnterpreteerd” — is ons als auteurs in het verkeerde keelgat geschoten, omdat het artikel van De Regt grotendeels bestaat uit een weergave van onze resultaten (dat mag) en nauwelijks inhoudelijke kritiek bevat die de beweerde slordigheid van ons werk illustreert (dat mag niet).

We hebben slechts drie kritische kanttekeningen in het stuk van De Regt gevonden: 1. eventuele fricties op de arbeidsmarkt zijn verwaarloosd; 2. de toewijzingsprocedure van extra arbeidsplaatsen aan uitkeringontvangers is onduidelijk; en 3. bij de toekenning van een inkomen aan personen die een vrijgekomen arbeidsplaats gaan vervullen zou de leeftijd zijn verwaarloosd en is onduidelijk of rekening werd gehouden met de proportionele daling van de standaarddeviatie door een bruto-loondering met tien procent.

Wat betreft het eerste punt; fricties op de arbeidsmarkt zijn buiten beschouwing gelaten. Omdat de analyse per provincie is uitgevoerd, kan worden aangenomen dat fricties na betrekkelijk korte tijd niet meer optreden.

Wat betreft het tweede punt menen wij dat van onduidelijkheid geen sprake is. Wanneer in het rapport (bijlage 2) wordt gesproken over „werklozen en werkzoekenden” vraagt De Regt zich af of arbeidsongeschikten daartoe eveneens horen. Het antwoord is in de hoofdttekst van het rapport (blz. 11) te vinden: neen. Ook de toewijzingsprocedure van vrijkomende arbeidsplaatsen van z.g. nieuwkomers zou onduidelijk zijn. Dat verbaast ons. De kansverdelingen zijn in tabelvorm in het rapport weergegeven en met behulp van een standaard-normale verdelingsfunctie in bezette arbeidsplaatsen omgerekend.

Wat betreft het derde punt moet worden toegegeven dat leeftijd nog een (be-

scheiden) rol speelt wanneer het opleidingseffect reeds is verwerkt. Een verdere differentiatie naar leeftijd zou de toewijzingsprocedure echter aanzienlijk hebben gecompliceerd, waartegenover een naar verwachting geringe winst aan nauwkeurigheid zou staan. Ten slotte, wat betreft de vermeende verwaarlozing van de proportionele daling van de standaarddeviatie moet duidelijk zijn dat aan nieuwkomers in het arbeidsproces inkomens zijn toegekend, *voordat* ook zij 10% op hun bruto schaalloon zijn gekort. Ook deze „slordigheid” houdt verband met slordig lezen.

H. de Groot
C. A. de Kam
E. Pommer

Naschrift

De Groot, De Kam en Pommer verwijten mij dat ik hun SCP-rapport over arbeidsduurverkorting „enigszins slordig” heb genoemd, zonder dat ik deze kwalificatie zou hebben geïllustreerd. Ter verduidelijking, met dit oordeel doelde ik op twee zaken: de onduidelijke omschrijving van de gehanteerde toewijzingsprocedures (waarover verderop meer); en enkele storende interne discrepanties, bij voorbeeld tussen tabellen in de tekst en in de bijlagen. Ik heb echter niet de indruk willen wekken dat het SCP slordig zou zijn omgesprongen met haar veronderstellingen. Deze zijn keurig op een rij gezet, wat mij echter niet heeft belet enkele kanttekeningen te plaatsen met betrekking tot het realiteitsgehalte. Daarbij heb ik o.a. de afwezigheid van fricties op de arbeidsmarkt genoemd; fricties die op een laag aggregatieniveau, zeker ook binnen provincies 1), voorkomen.

De Groot, De Kam en Pommer trachten vervolgens mijn kanttekeningen bij de gehanteerde toewijzingsprocedures van arbeidsplaatsen aan uitkeringsontvangers en nieuwkomers te weerleggen. Wat uitkeringsontvangers betreft, blijft

het problematisch dat meer arbeidsplaatsen worden toegekend dan er uitkeringsstrekkers in de steekproef AVO-79 zitten. Als de steekproef selectief is vergroot om dit euvel te verhelpen, dan had dat wel mogen worden vermeld. Wat de nieuwkomers betreft, is het mij niet duidelijk waarom een standaardnormale verdeling wordt toegepast. De beslissing om te gaan werken of niet is immers een discrete keuze.

Wat de toedeling van inkomens aan bezetters van nieuwe arbeidsplaatsen betreft, rijst de vraag of het inkomen eerst wordt gekort en daarna stochastisch toegedeeld, of in omgekeerde volgorde. In het SCP-rapport staat (blz. 57): „Vervolgens is (...) het gemiddeld schaalloon bepaald, waarop evenredige korting wordt toegepast. Dit gemiddeld inkomen is (...) aan de personen toegekend”. Nu blijkt dat de inkomens eerst toegedeeld zijn en daarna pas gekort. Is er sprake van slordig lezen of slordig schrijven?

Erik de Regt

1) Zie nogmaals J. Hartog, Arbeid in de jaren tachtig: te weinig vraag, te veel frictie, *ESB*, 7-14 april 1982, blz. 356-363.